

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

190. szám.

Pest, october 24. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettek.

Pest october 24.

Mára rossz tudósításaink vannak. Hanem a kit a rossz hírek meglepnek, ajánljuk neki, ne foglalatokodjék politikával.

Meglepetve érezni magát valamely rossz hírtől, annyit tesz: mint azt várni az ellenségtől, hogy ne használjon fel mindent, a mivel nekünk csak árthat.

Azt gondoljuk tán, hogy ellenségeink nem vakargatják fejüket, hogy nálunk az ujonczozás hatalmas sikerrel folyik, hogy a nép a magyar ügy mellett, a hol csak felszólítatik, tömegestül fel kél? —

És mi az a rossz hír, mit hallottunk. Az, hogy Windischgrätz herceget Felmarschallás az olaszországi hadsereget kivéve, minden osztrák és magyar fegyveres csapatok főparancsnokává nevezték.

Kellőnek tört már bele a foga ezen diszes méltóságban, nem lehetlen, hogy a harmadik is fűbe haraphat.

Sokan megütődnek e kinevezésen. Pedig abban semmi új nincsen. Midőn mi jogaink védelmére a harcmezőt választók bírói székül, jól előre tudtuk, hogy az osztráknak van egy jó hadserge, van egy Radczkije, van Auerspergje, Jellachichja, és egy város romboló Windischgrätzje, — mért lepne meg minket az, hogy a fővezérség változott.

Ezt mind előre tudtuk, ha csak azt nem gondoltuk, hogy függetlenségünk kivívására elég az, ha Batthyány Lajos inassának ablakából kitűzetik a nemzeti lobogó.

Tudhattuk előre, hogy a reakció a pokolból is felkeresendi czinkosait, hogy feltámasztandja ellenünk a nemzetiségeket, elfoglalandja a korábbi ministerium bűnös gyávasága miatt kezében levő várainkat, hogy özönnel természetendi a proclamatiókat, mellyekben minden betű ugyan annyi ezerre potentirozott szemtelen rágalom, és undok hazugság.

Mind ezekre elvalánk készülve. Ezek a mi gyenge s könnyen megtámadható oldalaink voltak s azért, midőn kenyér törése került a dolog s szemmel látjuk mint pattannak el a vidékre szétszort lázzadás bombái, ne engedjük magunkat meglepni.

Minden a legtermészetesben a maga rendén megyen. Ugy, midőn háborús világot él az ember.

Mi is csinálunk nekik rossz híreket, hadd csináljanak ők is nekünk. Nem vagyunk Batthyáni ministeriuma alatt, midőn azt gondoltuk, hogy a háború egy kellemes szerelmi viszony, midőn a felek egymásért élni halni készek, s akkor boldogok, ha egymásnak kellemes meglepetéseket csinálnak.

Pest october 24.

Sergeink miután már egy, és fél állomásnyira voltak Bécsből, ismét visszafordultak.

Ez már osztán meglephet mindenkit, mert e visszafordulási ujságot saját embereink szereztek nekünk.

Azonban a körülmények még előttünk felvilágosítva nem levén, tartózkodóknak kell lennünk valamely itéletet kimondani.

Annyi bizonyos, hogy sergeink vezérlete ügyes és hű kezekre levén bizva a vissza fordulásal, annak kellett történni, mi a magyar ügyre nézve leghasznosabb, s legcélszerűsőbbnek találtott.

Annyit leghivebb értesítések nyomán mondhatunk.

Sergeink közeledvén Bécs falai alá, erősen kezdtünk ágyuzni, várva a Bécsiektől valamely viszonzó jelt.

De semmi, semmi sem mutatkozott. Pedig meg vannak az intézkedések téve, hogy a közelség esetében, ha a bécsi nép harcra készen áll, minő jelek adassanak,

Sergeink egy magokra látszattak hagyatva, s nekünk az eszélyesség ovatosságát parancsolt.

Szinte biztosan mondhatjuk az olvasónak, hogy tegnap hadsergünk tisztjei közül, mintegy százhuszan simpliciter elbocsáttattak hivatalaikból.

A főhadi parancsnoktól egy névsorozat jelent meg, s az ott megnevezetteknek a hadserget egy szempillant alatt el kellett hagyni.

Egy ezredes egy lázzító tisztet saját kardjával szurt keresztül.

Mind ez arra mutat, hogy hadsergünk vezetői komolyan elhatározták onnan minden salakot kiltisztítani.

Az elűzöttek között sok honvédi tisztje is vannak. Az ekként ürességbe jött tisztállomásokra, mind káplárok és őrmesterek nevezettek ki.

Az egyik bataillonban olyan első kapitányunk van, ki két héttel ezelőtt csak káplár volt.

Ez annak a rendje.

Seregünk vidám és lelkesült. Élelmezés forrásai a legszebb folyamatban. Senki nem panaszkodhatk.

Pest oct. 24.

— Tegnap ohajtásunk, hogy a pesti ácsok, kovács és lakatos mesterek, ágyúfelszerelési munkára szorittassanak, teljesült. Punctum. Nem kell hozzá comentár.

— Simonics uram, ki előbb Szepes körül akart berontani, meggondolta magát, s okosabbnak tartá, ha Trencsén megyében ront be.

A honvédelmi bizottmány azzal nyugtatá meg a házat, hogy az intézkedések meg vannak téve, hogy az erő ellen erő alkalmaztassék. Ha e kifejezést nem vármegyés értelemben vesszük, innen is elháríthatjuk a bajt.

— Berger aradi várparancsnok tegnapelőtt reggel hattól hétig, s aztán nyolcztól kilenczig ismét löveté a várost. A megye házára körülbelül harmincz golyó hullott.

A kár nem sok. A várban ostoba tüzérek lehetnek, mint mondják a helybeli mészáros, egyházfi, s pater kvardián vizik a tüzéség vezérletét.

A vár körül a felkelő népség száma rá megyen huszonnégyezerre, következőleg a vár teljesen bloquirozva van.

— Erdélyben infamiter megyen minden. Puchner az ostrom állapotot kihirdettette, a pénztárokat lefoglaltatta.

Tiszteljük Vai Miklóst, s felhívjuk a házat szavazzon ő excellentiájának bizodalmat.

Mindezek rövid hírek, de valóságok, s egy kicsit tán fontosak is.

Pest october 23.

Ott van la!

Megmondtam szerkesztő, hogy Erdélyben elkéstem, Kossuth hírlapja tudósít, hogy Urbán Szász-Régenben van 16kán, s más nap Vásárhelynek ad vizitát.

Az amplissimus magistratus pedig, tisztelettel várja a magas vendéget, kinyitja kapuit és en corpore elébe fog menni.

Tudnia kell önnek szerkesztő, a mit én tudok, hogy Vásárhelyt, mint egy 1200 nemzetőr, ezer önkéntes és 3-4 száz Kossuth huszár van. Azonban az amplissimus úgy tartván, hogy ez bagatella Urbán 1500 embere ellenében, nem mer ellenállani neki.

Tudnia kell szerkesztő azt is, hogy a mi napokban nem egyszer történt, hogy egy pár száz magyar vagy tíz annyi oláhot vert vissza. De meg kell nyugodnunk a vásárhelyi tanács bölcsességén.

És ezt a szék főtisztje a naocsás gubornyumnak úgy adja tudtára, mintha egyszerűen arról tudósítná, hogy ekkor s ekkor marchalis lesz.

De szerkesztő, a dolog nem tréfa.

Ime itt van annak az eredménye, ha az előjárók becsületes jó emberek.

Meg ne ütődjék illyes beszéden. Csak azt értem alatta, hogy rossz dolog, mikor az előjárót egyéb erényről nem lehet dicsérni, csak arról, hogy becsületes jó ember.

Szeretném elő szóval mondani ki ezt, hogy hangnyomatomból lássa, miszerint azt akarom mondani, becsületes jó ember, de nem erélyes előjáró, nem azon ember, ki kritikusan perczekben a dolog élére tehetné magát.

Toldalagi barátunk illyen ember. Nem húzza vona, nem kegyetlen, igen jó családapa, jó barát, jó kártya kompanista. Mind igaz, de tehetetlen frater.

Ime a derék eredmény! Ott a székelység, s ők meghódolnak.

Aztán e lesz belőle, ha Kemény Istvánra hallgatnak, a ki azt mondja, hagyjuk el istenért a székel segítségét, mert árt a civilizációnak.

Majd lesz alkalma a nemes bárónak, leczkéket venni Urbántól, a civilizáció tárgyában. Majd megcivilizálja ő azt a silvescalt Erdélyországot.

Hanem szerkesztő, bizonyisten mondom nagyon keserűn esik nekem most tréfálózni! Megmondom önnek, hogy nekünk Erdéllyel keményebb harczunk lesz, mint a fugitivus bánnal volt.

Pest october 22. 1848.

Pest város tanácsa, tisztkara, képviselő testülete meghatározta egy füst alatt a város tisztviselőinek szaporítását, — a tisztviselők fizetésének felemelését. —

A város tisztviselőinek fizetése tett eddigelé 31,833 ezüst forintot. —

Az új árjegyzék szerint, — melyet a vendég a gazda nélkül tett.

Új tisztviselők szaporodnának 22,250 ezüst forint értékig. —

Az eddigi tisztviselők fizetése lenne 31,833 ezüst forint helyett 71,600 ft.

Tenne hát az egész 93,850 ezüst ft. —

A város lakosi — csupán tisztviselők becses életére többet fizetnének ezután, mint eddig 62,017 ezüst forinttal. —

Szép gazdaság, ha isten is úgy akarja, de nem igen sok a köszönet benne. —

Igen drága tanács! Igen érdemesített tisztikar, igen tisztelt képviselőség, — önökkel mi nem foghatunk kezét tekintetben. — Megmondjuk az okát. —

Midőn az újabb törvények értelmében megtartott a tisztújítás, — miért nem választottak akkor több tisztviselőt egyeteme által a választóknak? —

Haj! a cortes mesterek, kik akkor előre kinyomatva nyomták a választók markába a tanács, a tisztikar, a képviselő test kicsinált névsorát, a törvény által rendelt titkos szavazás szép példájára, azt mondák akkor, hogy a tiszteletbeli tisztviselők helyett nem kell választás, azok ki, és elmaradhatnak. —

Ha akkor nem kellett a régi tiszteletbeli tisztviselők száma szerint választani, s azóta is elvihették az akkor választottak a hivatalt: miért inkább el nem vihetnék most, midőn a háboru, a népfelkelés, a perlekedésnek ottan ottan kormány általi felfüggesztése — miatt nem szaporodtak, de fogytak a munkák.

Bizon bizon még azt találna valaki mondani, mit én nem mondom, hogy némely urak kedveltjei számára tartattak föl az ürességbe hagyott helyek. —

De nem így alkudtunk tisztválasztáskor. —

Az előtt is voltak tiszteletbeli tanácsosok, — jegyzők, ügyészek, — s a t: — ha tehát szükségességesek továbbra is több tisztviselő; mivel a tisztválasztáskor azok helyett nem választottak a választókat, — tehát válasszanak most, akkor midőn szükségeltetik, — de a képviselőség maga ne vágja kaszáját a választók mezejébe. —

A megyék egy irnokkal se szaporíthatják tisztikaruk számát felsőbb engedély nélkül: s a város 22,250 ezüst forint értékig szaporíthatná tisztikarát a nélkül, hogy a választókat meg se kérdezi? —

Ma már a herczeg, gróf, nemes, nem nemes fizeti a város adóját, — mind, kik benne lakunk. —

Mi azt hisszük, hogy a város tanácsa, tisztikara, képviselősége, jogunkat sérti, ha egyezésünk nélkül a tisztikar és eddigi fizetésének 62,017 ezüst forint szaporításával adóztat. —

Törvényt is olvasunk rá az 1635. 21. t. cz. ezen rendeletét:

„Civitates nec ipsos Concives nimiis et Taxam ac evidentes necessitates longe superantibus onerent impositionibus.“ —

A bíró és polgármester eddigi 800 forintja 2000-ra, — a kapitány 700 forintja 1800-ra, a tanácsosok 600-a 1600-ra, a főjegyző 600-a

1400-ra, a főügyész 500 forintja 1400 forintra emeltetve ezüstben — a szemmel látó szükségét igen is tul nyargalják.

Kivált akkor, midőn a megyékben a szolgabírák fizetése 150 — 200 — az alispánoké 500 — 600 — legfelebb 800 ft. — pedig a Pest megyei alispán is Pesten él, mint a város polgármestere, vagy főbírája. —

Még se hallottuk, hogy megyei tisztviselőnek most azon járna az esze, hogy fizetése szaporíttassék.

Lesz idő e haza békéje után is.

A 62,017 ezüst forint olly nagy öszveg, hogy abból — egy katona felruházását 24 pengő, — 60 váltó forinttal számítva — mellynél többé aligha kerül, — 2500 katonát lehetne a haza védelmére felruházni.

Igaz, hogy mintegy 1500 honvédet állít ki városunk képviselősége tisztikara zsebünkre, — szívesen adjuk, — de ha ugyan akkor a tisztikar fizetése szaporítására 62,017 ezüst forintot adóznánk — mellyből 2500 katonát lehetne felruházni, — ránk kiálthatnák, hogy tán magunkat a tisztikart jobban szeretjük, mint hazánkat.

Én részemről, — ha már egyszer elhatározta a várostanácsa, tisztikara, képviselősége, hogy 62,017 ezüst forinttal több adót fizetnének, — szívesen adózom többet, — de csak úgy, hogy azon többadónkat állitassanak ki a haza védelmére, — a tisztikar érje be eddigi fizetésével a haza békéjéig, ha eddig meg nem halt éhen mellette, ezután se hal meg, — de a haza elveszhet, ha magunkra több gondot fordítunk, mint a hazára,

Lesz a képviselőségben, — de lesz a városban elég egyén, — kik — ha nem bírnák a munkát az eddigi tisztviselők — a tisztválasztásig, — a hazának veszedelemtől kiszabadításáig — mint azelőtt, — most inkább tiszteletbeli hivattal szívesen szolgálnak a hazáért.

Ha azonban a tisztviselőség és képviselőség megmaradna határozata mellett — és azon tervezett adót a kitűzött célra, nem a haza katonáira szaporítaná, — jogom óvására ellenmondok. —

Nem kidemi.

Magyarország előnye a köztársaság fentartásában.

Azon állítással fejezem be tegnapi cikkem: mikép Magyarországnak a köztársaság megvédésében és fentartásában, egy roppant előnye van más civilisált nemzetek fölött.

Ezen előny mibenlétének vázlatát, leendő sorok feladata.

Majd minden civilizált országban van egy elem, melly magva és előidézője minden forradalomnak, természetesen ellensége a fenálló hatalomnak, és örökké éber bajnoka minden harcznak, melly némi változás reményét foglalja magában.

Ezen elemet, melyet nállunk jóformán csak nevével ismernek, a proletariatus teszi.

Hogy a proletariatus köztünk csak nevével, tehát igen felületesen ismerik, már az is tanúsítja, hogy ezen elemet hazánknak is tulajdonítják, holott, — ha csak Fallati szerint a zsellérek nem akarjuk a proletárok közé sorozni, honunkban a társaság e nagy fontosságú osztálya még nem létezik.

Megengedem, hogy akadnak egyesek, kik e categoriába esnének; de fogja-e valaki Magyarországot a rizstermesztő országok közé sorozni, azért, mert Arizi polgártárs, nemesleveléhez kötött feltétel következtében, nem tudom, hány vékával természetesen évenként?

De lássuk hát, mi az a proletárius, aztán mindjárt könnyebben megítélhetjük: él-e köztünk e százfeji hydra, vagy még csak most csirázik a dudva közt?

A proletariatus Stein szerint (és ennek definícióját legjobbnak tartom) képezi azon osztály, melynek sem vagyona, sem elegendő miveltége nincsen, min álláspontja a társaságban alapulhatna; melly azonban mégis hivatva érzi magát, nem nélkülözni egészen azon javakat, melyek a személy vagy egyéniség becsének emelésére szolgálnak.

Am gondolkozunk ezen — szerintem — igen mély, de helyes definitio felett, s ha csak egy kis sébetekintettünk a socialis mozgalmakba, mondjuk, van-e Magyarországon ilyen osztály?

Hogy a kérdés tisztábban álljon, nem lesz tán felesleges, azon számos alakban különböző, de lényegben egy források közül, mikből a proletariatus ered, egyet felkarolni, és példaként elmutatni.

A proletariatus, jelen fenyegető alakjában, leginkább a töke győzelme a kézmű fölött idézte föl.

Az ügyes és mivelt, de szegény és családos kézműves szorgalma, nem állhatta ki a concurrencziát a gazdag gyárnok pénzes ládájával.

Mert mikor a gazdag százezreket adott gépekért, ezek segédelmével nevezetes nyereség mellett harmincz száztolival olcsóbban adhatta áruját, mint concurrencsei a szegényebb, saját kezükre szorított kézművesek.

Bátran lehet mondani, hogy Angliában, Frankonban vagy Belgiumban, minden nagyszerű új gép ezer családot tett tönkre.

Ezer család, kit a töke pénz legyőzött, kénytelen lön, saját üzletével felhagyni, s a gyárosnál, mint napszámos szolgálni.

De itt ismét azon körülmény adta elő magát, hogy a gyáros, kinek rendszeren több munkás ajánlkozott, mint mennyire szüksége volt, kénye szerint határozta meg a napidíjt (innen a véres ismeretes cravallok), és mert e napidíjra kapott elég nőtlen munkást, ki abból élélhetett, a családát, ki annyi bérből nem tarthatta fel magát, kenyér nélkül maradt, s szaporította a proletáriusok mindinkább növekedő számát.

Nem levén feladatomban itten a proletariatus történetét írni, de helyszüke miatt is, nem hozok fel több példát; ezen egy is megmutatja, mikép támadt a proletariatus, mert következtetéseket lehet

utánna vonni, a proletárok keletkezése számos másodrendű forrásaira.

Annyi bizonyos, hogy ezen kiterjedt, s helyzeténél fogva mindenre mindenkor elhatározott osztály, egy szellemtől lelkesített, s nem kevesebbet, mint a birtokos osztálynak teljes absorbeálására.

Mindent, mi ehhez közelebb vezetheti, örömmel ragadja meg, és tagadhatlan, mert jelen korunk története igazolja — semmi sem mozdítja jobban elő céljait, mint a folytonos forradalmak.

Minden forradalom növeli számát.

És én megvagyok győződve, mikép, ha Franciaországban az első köztársaság megbukása, ennyi forradalmat nem szükségelt volna, most nem lenne a proletariatus olly hatalmas; miszerint nehéz súlyával gátolhassa a kormány kerek szabad mozgását.

A mint egy forradalom be van végezve, a proletariatus a másikon dolgozik; mi igen természetes; mert azon osztály legfőbb Fourier teoriáinak életbe léptetése elégítheti ki. —

Neki minden politikai forradalom csak eszköz, — egy lépés a socialis forradalomhoz, egyéb semmi. — Mig ezt el nem éri, rajta segítve nincs.

El lehet tehát mondani, hogy boldog azon ország, melly kivivhat magának egy democraticus kormányt, a nélkül, hogy keblében hordaná azon örökké éber elemet, melly minden alkalmat kész felhasználni arra, hogy változást idézzen elő.

Illyen ország Magyarország.

Magyarországnak nincs proletáriusa.

Minden szorgalmas földművelő, minden becsületes iparos jóllétnek örvendhet. — A miveltbb osztály pedig — ha máshol nem — dicső seregünkben találhatja helyét.

Ezen előnye van Magyarországnak, a civilisált Europa bármely nemzete fölött. És ez felér azon bajokkal, mik a különböző nemzetiségekből erednek.

Ezeket kapacitálni lehet, vagy meghódítani, a proletariatus sem legyőzni, sem kielégíteni nem lehet.

Egy más kedvező körülményről legközelebb, Nyiri Józsa.

Világbéke.

II. — Első értekezésemben egy szóval emlékeztem a világszabadságról.

Világkérről addig szó sem lehet, mig világszabadság nincs.

A nemzetek elemei az egyének, elnyomatásukban titkon forroganak, és e forrongás valami hatalmas erőt teremt, melly mihelyt bizonyos pontot ér, mellyentul csak önmagát emésztethetné föl, e ponton azon titkos erő vég erőszakkal vágja ki magát, az elnyomatás alul, s erőszakos rángatózásai közt dörgi, hogy neki szabadság kell!

E szóval mit mondott mást, mint az ellen erőt harcra hívta föl, mellyben a fölsőbbiségért meg kell küzdenie?

Világbéke tehát nem lehet, mig egy nemzet lesz, melly nem teljesen szabad.

Ne gondolja senki, mintha itt fölfüggeszteném

a béke egyet idejét, sőt egyedül illy egyetnek remélem a világ-szabadságot; és illy egyetnek lehet ereje, akarata világszabadságot teremteni véres forradalmak nélkül.

De ezt monarcháktól semmi esetre sem várhatjuk; sem pedig aristocratáktól.

Ezek lesznek a v. béke, és szabadság ellenei.

Az elsőket megszüntetni a nemzetek kezében van, s kell, hogy ezeket megszüntessék, mert különben fölemelkedik az aristocrazia, s ekkor ismét ut nyílt a véres forradalmakra.

Már most föltéve, hogy a v. béke egyet democraticai szempontból induland ki, mert célta csak így érhet: nem szabad kimélnie sem időt, sem erőt, sem költséget.

Bocsássa szét programját az egész világon.

E program fő pontja leend a v. szabadság. Ennek zászlója alatt bizonyára még a vad nemzeteknél is talál pártolókra. S a hol egyszer pártolói vannak, ott dicső elvei célta érték.

Igen természetes, hogy ekkor tüstént támad reactionális párt, melly ördögöt, poklot megkísértend jó remény fejében. De ekkor mi kell más részeinkről, mint erély nem kimélni időt, erőt és költséget.

Az igaz nép-barátokat kell megnyerni, és haladéktalanul, ezek járják el a szegény kunyhókat, úgy mint a gazdagok palotáit, föl híván mindenkit szent célunk segítésére, nem ígérésekkel csábító hízogásokkal, mint a reactio szokott a reform rovására: hanem egyenes, és nyílt homlokmal, pusztán elveink tisztaságának bemutatásával.

Igy a népek megértve a v. szabadság szent ígét, törekedni fognak lerázni nyakukról minden kényurat, kényurnöt, és minden korlátokat, mellyek a földi boldogság ostarai, és törekedni fognak magokat természeti jogaikba vissza helyezni.

S mi természetesebb, minthogy elérve a jogok ne tovább-ját, azt kényelemben, békében ohajtják élvezni is?!

Igy alapulhat meg a világbéke, mellynek zászlója egyedül csak a v. szabadság diadalain fog háborítlanul loboghatni.

T....F.....

A régi lőcsei formára!

Csekély dolgokról írok, mégis megérdemli, nemhogy ajánlanám, de hogy elijesszem tőle a közönséget.

Ez a Trattner-Károlyi nemzeti kalendárioma, melly nyomódott Pesten a sajtószabadság második évében, s még rá merték tenni: a sajtószabadság idejében.

Nem igaz, ezt még azelőtt kellett csinálni.

Már Károlyi úr (née de Trattner) szerelmem, én öntől sonca elvennem a sajtót illy pimasz túrótakarót 1848-ban készíteni. Önnek nemzeti (?) kalendárioma a legrégebb lőcsei formára van rántva. —

Hemzseg benne a sok istentelen predicatum, a királyi és hétszemélyes tábla agyon föméltóságosztatik; minden pimasz slendriánság megmaradt, mint volt Heródes idejében. —

Hát érti okos ember azt a holmi böjtmás havát, meg szent Cleofát hónapot? É: ugymond, vagy on 31 napja. Az ügyvéd még most is pro-cátor, a papokat összevissza méltóságolja, meg a dicsőségesen uralkodó feléges holmik, ah fuj Herr von Braxatoris! mert lehetetlen, hogy e kalendáriumot nem ilyen nevü emberforma szerkesztette volna. —

Fogadni mernék, két font husnál s egy fél szivárnál nem került többbe a szerkesztő honoráriumia.

Figyelmeztetik tehát minden jó keresztyn, hogy a mult század sötétségébe illő podgyaszt meg ne vegye, mert ezt tartsa hazánál, vagy azon 1819-ki györi kalendáriumot, melly a régi löcsei formára fabricáltatott — mindegy.

Pediglen.

Szala-Lövő folyó hó 19. 1848.

Hányszor akartam már önnek harczias életünk miségéről néhány sort írni, de mindannyiszor részintrestség, mi atábori életben főjellemrészint a körülmények olly gyors változásai lehangolának. Tudomások van már önöknek a Vis melletti ütközetről, hogy minő — az előttünk misterium, mert nállunk a lapok ritkábbaka fehér holió-nál, tehát vázlatát adnom nem lesz szükségtelen, de röviden. Mindenek előtt szükségesnek tartom megemlíteni, hogy az egész csata minden vezérlet, és rend nélkül történt s én nem tudom e csatából más vezért kiemelni, mint tüzér hadnagyunk Adorjánt, ki vakmerő bátorsággal vezette előre ágyuit s vontá maga után az egész sereget — négy állomásra lödöttünk a rabló csordára, — melly füstölő falvakat, s kiáltónyomort — a fel nem gyújtott falvakban — hagyott maga után — de a negyedik állomásra kénytelenítettünk visszavonulni, mert az ellencsapatja hangyakként nyomult ki az erdőből s ezen visszavonulás alkalmával ki kell emelnem a Sopron megyei önkényes lovasokat, kiknek dicséretes futások miatt, — ha az ellen egy pár perczel hamarabb állítja fel hátunk megett ágyuit, négy ágyút és sok embert veszünk — s két perczig vagy tovább kénytelenítettünk egy hidnál vesztegelni; — s éppen midőn mi visszavonultunk — s a mi bizonyítja, hogy a csata vezér nélkül történt — egy

csapat huszár hátulról támadta meg az ellen tábor. Részünkről nagy volt a csata, mert az ellen hat ágyuinak nem volt más irány pontja, mint a mi ágyuinak, minél fogva egy derék, és kedvelt társunkat és 4 lovat vesztenk ágyu golyó által. Az igaz, hullottak is az ágyu golyók, mint az eső s különös szerencsénk, hogy rakétaik el nem pattantak, s golyó lövéseik fent irányozvák valának — még nagyobb szerencsénk, hogy az ellen e szakadék sereget, valamely nagyobb tábor elő csapatának gondolta, s örült, hogy felszedhette egy kisse megriasztott sátorfáját — s elszelhetett.

Csepregen, Szombathelynél — jó számu fegyveres nép, s mellettünk oldalt a vasmegeyeik mért hallgaták nyugton ágyuinak dörgését, — titok. Ennyi a csatáról — most magunkról egy pár szót. —

Tudja ön vagy tudhatja — tisztelt szerkesztő ur, hogy a tüzéri osztálynak számos tagjai mivelte egyénekből — tanuló végzett s már pályán lévő egyénekből állanak, — kiket ide más czél, mint használni a hazának — nem vezetett, exordiumnak ennyi elég s következtethetni belőlle, hogy a mivelte osztály e fiatal, s híres tagjainál jó utó szüleményre, goromba, s régi swarzelb bánás mód által ki sem számíthat, — pedig néha egy némellyik, hogy mutassa tekintélyét — tul megy a határon, s ilyenkor rendesen kevesebb engedelmességre számíthat — mi inkább, mint bár kik, megadjuk tisztjeinknek a mi az övék — de kérelmünk is oda vág, adják meg ők is nekünk mit érdemlünk. — Mi a haza javáért örömmel dobjuk mindenkor oda életünket — mert hű fiai akarunk lenni a hazának s ha a haza veszedelme hi, legyen tiszt, ki vezessen bennünket, megyünk a pokol minden ördögei ellen halál tusát vivni, de azután ismét azt mondjuk, láttad mit tevünk, ösmerd el az érdemet s éppen ez az, mit még nem láttam, s mit most megérintek s mit meg nem rághatok. — Ha felvesszük, ennél az ütagnél — (1-ső 6 ftos lovasüteg) $\frac{5}{6}$ rész mivelte emlekekből áll sha nézzük az előléptetési rendet, ezen részből csak kevesen állanak ott, mig az egy hatod rész, ide számítva természetesen a tisztok pedinterjeit is, mind az előléptettek sorában áll. Pedig vannak egyének, kik már végzett mérnökök és ügyvédek, s ugyan kérem, kinek csinálna jó vért az illy elmellőzés. — Véleményem szerint az első léptetés a d visum történik — mert a jó szálás és szakállas emberek rendesen szerencsések az előléptettek közt lenni, ugy mint egyes vagy többes esetekben is az ütég gyalázatjára — Most Muraközre megyünk s mi történik nem tudom. Egy tüzér.

H I R D E T É S E K.

Jelentés a tüdővész gyógyításáról.

Éppen most került ki sajtó alól illy címü iratom: Jelentés a tüdővész műszerlegi gyógyításáról; mellynek példányai ingyen kiosztódnak általam délutáni 1 órától 3-ig Pesten; belváros: kecskeméti utca; 503-dik számú házba; földszint; a Seminárium irányában. Katona József, mérnök.

(3-3)

Boltváltoztatás!

Felbermajer Gusztáv rumburgi gyolcskereskedése a Sileziaihoz czimalatt, található jelenleg a váczai utcában a három graczlaknál; miután a tisztelt közönségnek az eddigi részvétért köszönetet tenne, kéri egyszersmind a mélyen tiszteltközönséget eddigi részvétével továbbá is megtisztelni, hol is egy jólrendezett gyolcsnemü tárral el van látva, és a legjutányosabb szabottáron szolgáland. Pest, octoberben 1848.

(3-3)

Hajnövesztő-kenet

a legjobb, melly a hajhullást is gátolja, a haját setétre szinező és annélküli miségben is, ujra készülve kapható; Pesten, Nádorutzca 208: hátul az első emeletben jobbra. — Az ára 1 pf.

Magyar közép vasut.



Naponkinti indulások 1848-dik october 1-sőjéttől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók köretnak, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az előindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé	személyvonat reggel 7 óra
" "	személyvonat délut. 1 óra.
Szolnokból Pestre.	Személyvonat reggel 7 óra
" "	15 perczkor.
" "	Személyvonat délután 1 óra
" "	15 perczkor.
Pestről Váczfelé	reggel 7 óra 30 percz.
" "	délután 3 óra
Vácztól Pestfelé	reggel 9 óra
" "	délután 5 "

A magyar középponti vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.